

Kurulacak “hasta veri ağı” ile sağlık kayıtları paylaşılacak

ODTÜ’nün AB 7. çerçeve programı kapsamında katıldığı epSOS projesi, Türkiye ile 22 Avrupa ülkesi arasında özet hasta sağlık kayıtlarının karşılıklı paylaşımını sağlayacak altyapı oluşturulacak. Böylece Avrupa’da hastalanan vatandaşlara etkin tedavi uygulanacak.

Avrupa Birliği (AB) üye ülke vatandaşlarına kaliteli ve verimli sağlık hizmeti sağlayabilmek amacıyla, uzun süreden beri devam eden elektronik sağlık kayıtlarının kullanılmasına yönelik birçok iyileştirme girişimine Türkiye de katılıyor. 20 AB üyesi ve 3 üye olmayan devletten oluşan 23 farklı Avrupa ülkesi, AB Komisyonu tarafından desteklenen işbirliği kapsamında bir araya geliyor. “İlk Avrupa e-sağlık projesi” olarak nitelendirilen, “Avrupa Hastalarına Yönelik Akıllı Hizmetler”in baş harflerinin bir araya getirilmesiyle adlandırılan epSOS “Smart Open Services for European

Patients (epSOS)”, mevcut ulusal sistem ve düzenlemeleri değiştirmeden, e-sağlık kayıt sistemlerinin hizmet altyapısının değerlendirilmesi ve geliştirilmesi kapsamında sınır ötesi birlikte işlerliğin sağlanmasını amaçlıyor. AB 7. çerçeve programı kapsamında yürütülen epSOS projesi, “Avrupa Birliği Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Çerçeve Programı”nın “Bilgi ve İletişim Teknolojileri Politika Destek Programı (ICT PSP)” altında finanse ediliyor. Hasta özeti/acil veri setleri ve ilaç kayıt/e-reçete çözümlerini içeren elektronik sağlık kayıt sistemleri birçok Avrupa ülkesi tarafından öncelikli olarak ele alınıyor. epSOS projesi, ulusal veya bölgesel kapsamda sağlık hizmet sunumunu arttırmak için e-sağlık hizmetleri ve sistemleri arasındaki işbirlikteliği, aynı zamanda uluslararası ve/veya bölgelerarası sistemlerdeki işlerliğin sağlanmasını hedefliyor. Proje, Avrupa çapında, sağlık verileri için bir birlikte çalışabilirlik altyapısı oluşturmayı ve bu

altyapı üzerinden özet hasta sağlık verileri ile ilaç reçetelerinin Avrupa ülkeleri arasında alışverişini gerçekleştirmeyi amaçlıyor. epSOS projesi, kimlik yönetimi için mevcut olan temel yapıları ve servisleri, servis güvenliğini, semantik ve standartları birleştirecek ve kullanıma hazır hale getirecektir. Proje ile, çekirdek servislerin fonksiyonel gereksinimleri (Hasta özetleri, e-reçete, değerlendirmenin yanı sıra test etme ve hasta kayıtlarına erişimi, Avrupa Sağlık Sigortası Kartı ile uyum, 112 Acil Servis Hizmetleri ile uyum gibi yeni epSOS servislerinin pilot işlemleri) geliştirilecek ve genişletilecek. Sistem sayesinde, Türkiye’de ve Avrupa ülkelerinde seyahat eden vatandaşlar, bu ülkelerdeki sağlık kuruluşlarına başvurduğunda geçmişteki tüm temel sağlık verilerine saniyeler içinde ulaşabilecek.

23 ülkeyi kapsayan e-sağlık sistemi

SRDC Ltd. kurucu müdürü emekli ODTÜ öğretim üyesi Prof. Dr. Asuman Doğaç, epSOS projesinin AB 7. Çerçeve Programı kapsamında yürütüldüğünü ve Türkiye’den SRDC Ltd. ve Sağlık Bakanlığı’nın ortaklığında Avrupalı Hastalar İçin Akıllı Açık Servisler geliştirildiğini bildirdi. Projenin 1. fazının 1 Temmuz 2008’de 12 Avrupa ülkesinin katılımıyla başladığını, ilk fazın toplam bütçesinin 22 milyon Avro olduğunu anlatan Doğaç, “İkinci faz 1 Ocak 2011’de başladı. Toplam bütçesi 14 milyon Avro olan 2. fazda aralarında Türkiye’nin de bulunduğu 23 Avrupa ülkesinin yer alıyor. 2013 yılı boyunca operasyonel pilot uygulama kapsamında tüm ülkeler tıbbi veri alışverişine başlayacak” dedi.

Projeyle tanımlanan hasta özeti dokümanında, hastanın ve hasta yakınının, aile hekiminin iletişim bilgileri, bilinen alerjileri, aşı ve ilaç kullanım geçmişi, önceden geçirmiş olduğu hastalıklar, aktif olarak devam eden hastalıkları, geçirdiği operasyonlar, laboratuvar işlemlerinin sonuçları, tıbbi cihaz kullanım geçmişi, tansiyon ve kan şekeri gibi temel fiziksel ölçümleri, alkol ve sigara kullanımı gibi sosyal geçmişine ilişkin bilgiler bulunuyor.

Tıbbî veri alışverişi 2013’te gerçekleştirilecek

Doğaç, epSOS projesinin takvimine göre, 2013 yılı boyunca operasyonel pilot uygulama kapsamında tüm ülkelerin kendi ulusal sistemleri, yani gerçekten kullanılan sistemleri üzerinden epSOS’a entegre bir şekilde tıbbi veri alışverişine başlayacağını bildirdi.

Türkiye’de Ocak 2009’dan beri Ulusal Sağlık Bilgi Sistemi’nin (USBS) tüm ülkede kapsamlı sağlık verilerini sağlık kurumlarından anlık olarak topladığını ve Sağlık Bakanlığı merkez sunucularında özellikle karar destek sistemi tarafından kullanılmak üzere bu verilerin saklandığını anımsatan Doğaç, 55 milyondan fazla vatandaşın sağlık kaydının sistemde oluştuğunu ve tüm yasal yükümlülüklerin yerine getirileceğini vurguladı. 1 Temmuz 2008’de başlayıp 31 Aralık 2013’te bitirilmesi planlanan projede kapsamında yaklaşık 3 bin 445 sağlık hizmeti sunan organizasyon, 183 hastane, 2 bin 113 tedavi noktasını sistemde entegre olacak ve 30 bin 157 sağlık uzmanı görev alacak.

